

3.2. Børnelovsudvalgets overvejelser

I udkastet til børnelov har Børnelovsudvalget foreslået, at ugifte samlevende par kan få mandens faderskab registreret i forbindelse med anmeldelse af fødslen, hvis parterne erklærer, at de lever sammen, og at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet.

En tilsvarende erklæring kan efter udvalgets forslag afgives over for statsamtet før eller efter barnets fødsel.

Endvidere foreslår udvalget bl.a., at en ægtemand eller samlever kan anerkende faderskabet, selv om moderen har haft seksuelt forhold til tredjemand i den periode, hvor hun blev gravid, hvis han og moderen erklærer, at de lever sammen, og at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, og anerkendelsen tiltrædes af den eller de tredjemænd, der er parter i sagen.

Udvalgets forslag om faderskab til ugifte samlevende pars børn er nærmere beskrevet i betænkningen, side 33 ff., og i de almindelige bemærkninger til børnelovsforslaget, pkt. 2.4.

Efter udvalgets oplysninger blev der i 1996 indgået ca. 27.500 aftaler om fælles forældremyndighed efter § 6 i lov om forældremyndighed og samvær. Samme år blev der født ca. 31.300 børn uden for ægteskab. Udvalget har bl.a. på den baggrund lagt til grund, at mere end 90 % af de ugifte samlevende forældre indgår aftale om fælles forældremyndighed.

Udvalget har derfor overvejet, om der bør være automatisk fælles forældremyndighed for ugifte samlevende par, der efter forslaget til børnelov afgiver erklæring om, at de lever sammen, og at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet.

Da samlevende par som nævnt i meget vid udstrækning allerede i dag aftaler fælles forældremyndighed, vil en sådan regel efter udvalgets opfattelse i det væsentlige alene medføre en forenkling af sagsgangen, idet en særskilt aftale om fælles forældremyndighed ikke længere vil være nødvendig. Udvalget har også peget på, at automatisk fælles forældremyndighed vil være en naturlig følge af forældrenes erklæring om sammen at ville varetage ansvaret og omsorgen for barnet.

Udvalget har i den forbindelse overvejet, om moderen kan tænkes at ville afgive den særlige samlivserklæring uoverlagt og efterfølgende fortryde, at der er indtrådt fælles forældremyndighed. Udvalget har imidlertid lagt vægt på, at den far, der afgiver erklæring om at ville varetage omsorgen og ansvaret for barnet, kan siges at have en berettiget forventning om

at få fælles forældremyndighed. Udvalget har endvidere peget på, at moderen under alle omstændigheder vil kunne undlade at afgive samlivserklæring. Endelig har udvalget anført, at moderen (og faderen) allerede inden fødslen kan modtage vejledning om retsvirkningerne af en samlivserklæring.

På den baggrund har udvalget foreslået, at ugifte samlevende forældre automatisk får fælles forældremyndighed, hvis de efter forslaget til børnelov erklærer, at de lever sammen, og at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 66 ff. og 274 f.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

Af de grunde, som Børnelovsudvalget har anført, er Justitsministeriet enig i, at ugifte par, som efter forslaget til børnelov erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, automatisk bør have fælles forældremyndighed. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget til børnelov ikke medtager udvalgets forslag om, at parterne også skal erklære, at de lever sammen. Om baggrunden herfor henvises nærmere til de almindelige bemærkninger til børnelovsforslaget, pkt. 2.4.3.

Den foreslåede ordning må antages at være i overensstemmelse med langt den overvejende del af de ugifte forældres ønsker, idet langt den overvejende del af sådanne forældre i dag indgår aftale om fælles forældremyndighed. For disse par vil der således være tale om en forenkling af sagsgangen, idet det ikke længere vil være nødvendigt at indgå en særlig aftale om fælles forældremyndighed.

I de tilfælde, hvor ugifte forældre ikke ønsker fælles forældremyndighed, vil parterne kunne undlade at afgive erklæring om sammen at ville varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Manden vil i stedet kunne anerkende faderskabet efter bestemmelsen i § 14, stk. 2, i forslaget til børnelov om tilfælde, hvor moderen ikke har haft seksuelt forhold til andre i den periode, hvor hun er blevet gravid, eller hvor manden utvivlsomt er barnets far. Faderskabet kan herefter registreres, men parterne får ikke fælles forældremyndighed.

4. Ophævelse af straffelovens § 214 og § 255.

Straffelovens § 214 har følgende ordlyd:

»§ 214. Den, som ved urigtig eller ufuldstændig anmeldelse til den myndighed, der modtager fødselsanmeldelser, forvansker beviset for en persons familiestilling, straffes med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde.